



Adroddiad ar yr Archwiliad o Ddatganiadau Ariannol

Cyngor Sir Ddinbych

Blwyddyn archwilio: 2014-15

Cyhoeddwyd: Medi 2015

Cyfeirnod y ddogfen: 472A2015

Statws yr adroddiad

Paratowyd y ddogfen hon at ddefnydd mewnol Cyngor Sir Ddinbych fel rhan o'r gwaith a gyflawnir yn unol â'r swyddogaethau statudol.

Nid oes unrhyw gyfrifoldeb ar yr Archwilydd Cyffredinol, staff Swyddfa Archwilio Cymru neu, lle y bo'n gymwys, yr archwilydd penodedig mewn perthynas ag unrhyw aelod, cyfarwyddwr, swyddog na chyflogai arall yn unigol, nac i unrhyw drydydd parti.

Os gwneir cais am wybodaeth y gallai'r ddogfen hon fod yn berthnasol iddi, tynnir sylw at y Cod Ymarfer a gyhoeddwyd o dan adran 45 o Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth 2000. Mae Cod adran 45 yn nodi'r arfer a ddisgwylir gan awdurdodau cyhoeddus wrth ymdrin â cheisiadau, yn cynnwys ymgynghori â thrydydd partiion perthnasol. Mewn perthynas â'r ddogfen hon, mae Archwilydd Cyffredinol Cymru, Swyddfa Archwilio Cymru a, lle y bo'n gymwys, yr archwilydd penodedig yn drydydd parti perthnasol. Dylid anfon unrhyw ymholiadau ynglŷn â datgelu neu aildefnyddio'r ddogfen hon i Swyddfa Archwilio Cymru yn swyddog.gwybodaeth@archwilio.cymru.

Cynnwys

Bwriad yr Archwilydd Cyffredinol yw cyhoeddi adroddiad archwilio diamod ar eich datganiadau ariannol. Mae rhai materion i'ch hysbysu amdanynt cyn eu cymeradwyo.

Adroddiad cryno

Cyflwyniad	4
Statws yr archwiliad	4
Adroddiad archwilio arfaethedig	4
Materion sylweddol sy'n deillio o'r archwiliad	5
Annibyniaeth a gwrthrychedd	6

Atodiadau

Llythyr Sylwadau Terfynol	7
Adroddiad archwilio arfaethedig Archwilydd Cyffredinol Cymru i Aelodau Cyngor Sir Ddinbych	10
Crynodeb o'r cywiriadau a wnaed i'r datganiadau ariannol drafft y dylid tynnu sylw'r Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol atynt	12

Adroddiad cryno

Cyflwyniad

1. Mae'r Archwilydd Cyffredinol yn gyfrifol am roi barn ynghylch pa un a yw'r datganiadau ariannol yn rhoi darlun cywir a theg o sefyllfa ariannol Cyngor Sir Ddinbych (y Cyngor) ar 31 Mawrth 2015 a'i incwm a'i wariant ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben bryd hynny.
2. Nid ydym yn ceisio cael sicrwydd llwyr bod y datganiadau ariannol wedi'u datgan yn gywir, ond rydym yn mabwysiadu'r cysyniad o berthnasedd. Wrth gynllunio a chynnal yr archwiliad, rydym yn ceisio nodi camddatganiadau perthnasol yn eich datganiadau ariannol, hynny yw, y rhai hynny a allai gamarwain rhywun sy'n darllen y cyfrifon.
3. Y swm meintiol a ddefnyddiwn i farnu bod camddatganiadau o'r fath yn berthnasol i'r Cyngor yw £3.5 miliwn. Gall materion ansoddol penodol megis gofynion cyfreithiol a rheoliadol a sensitifrwydd gwleidyddol hefyd bennu p'un a fernir bod eitem yn berthnasol ai peidio.
4. Mae Safon Archwilio Ryngwladol (ISA) 260 yn ei gwneud yn ofynnol i ni gofnodi rhai materion sy'n deillio o'r archwiliad o'r datganiadau ariannol i'r sawl sy'n gyfrifol am lywodraethu corff mewn da bryd i gymryd camau priodol.
5. Mae'r adroddiad hwn yn nodi, i'w hystyried, y materion sy'n deillio o'r archwiliad o ddatganiadau ariannol y Cyngor ar gyfer 2014-15, y mae angen cyflwyno adroddiad arnynt o dan ISA 260.

Statws yr archwiliad

6. Cawsom y datganiadau ariannol drafft ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2015 ar 29 Mehefin 2015 ac ar adeg cyflwyno'r adroddiad hwn roedd y meysydd archwilio canlynol heb eu cwblhau:
 - gorffen ein gwaith ar ddatgeliadau partion cysylltiedig a digwyddiadau dilynol;
 - cadarnhau sicrwydd priodol gan archwilydd Cronfa Bensiynau Clwyd ynglŷn â datgeliadau pensiwn yn y datganiadau ariannol;
 - gweithdrefnau cwblhau ac adolygu'r datganiadau ariannol terfynol.
7. Byddwn yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol ar hynt y materion hyn ar 28 Medi 2015.
8. Rydym yn cyflwyno adroddiad i chi ar y materion mwyaf arwyddocaol sy'n deillio o'r archwiliad, y credwn y dylech eu hystyried cyn cymeradwyo'r datganiadau ariannol. Mae'r tîm archwilio eisoes wedi trafod y materion hyn gyda swyddogion y Cyngor, gan gynnwys Swyddog Adran 151.

Adroddiad archwilio arfaethedig

9. Bwriad yr Archwilydd Cyffredinol yw cyhoeddi adroddiad archwilio diamod ar y datganiadau ariannol unwaith y byddwch wedi darparu Llythyr Sylwadau i ni yn seiliedig ar yr hyn a nodir yn [Atodiad 1](#).
10. Nodir yr adroddiad archwilio arfaethedig yn [Atodiad 2](#).

Materion sylweddol sy'n deillio o'r archwiliad

Camddatganiadau nas cywirwyd

11. Ni nodwyd unrhyw gamddatganiadau yn y datganiadau ariannol, nad ydynt wedi cael eu cywiro.

Camddatganiadau a gywirwyd

12. Mae yna gamddatganiadau a gywirwyd gan y rheolwyr, ond yr ystyriwn y dylid tynnu eich sylw atynt gan eu bod yn berthnasol i'ch cyfrifoldebau mewn perthynas â'r broses o gyflwyno adroddiadau ariannol. Fe'u nodir gydag esboniadau yn [Atodiad 3](#).

Materion sylweddol eraill sy'n deillio o'r archwiliad

13. **Nid oes gennym unrhyw bryderon ynglŷn â'r agweddau ansoddol ar eich arferion cyfrifyddu ac adrodd ariannol a pharatowyd y datganiadau ariannol drafft i safon dda.** Cafwyd gennym fod y wybodaeth a ddarparwyd yn berthnasol, yn ddibynadwy, yn gymaradwy ac yn hawdd ei deall. Daethom i'r casgliad bod y polisïau a'r amcangyfrifon cyfrifyddu yn briodol a bod datgeliadau'r datganiadau ariannol yn ddiuedd, yn deg ac yn glir. Fel y gwelwyd dros y blynyddoedd diwethaf, paratowyd y datganiadau ariannol drafft i safon dda ac fe'u hategwyd gan bapurau gwaith cynhwysfawr ac amserol, gan ein helpu i ddilyn yr amserlen gwblhau gyffredinol ar amser. Bu deialog agored ac adeiladol rhwng y Tîm Cyllid a'r tîm archwilio drwy gydol yr archwiliad ac, o ganlyniad, mae'r broses archwilio wedi mynd rhagddi'n ddiraffferth.
14. **Ni ddaethom ar draws unrhyw anawsterau sylweddol yn ystod yr archwiliad.** Cawsom wybodaeth mewn modd amserol a defnyddiol ac ni chyfyngwyd ar ein gwaith.
15. **Ni wnaethom drafod na gohebu â rheolwyr am unrhyw faterion sylweddol y mae angen i ni eich hysbysu amdanynt.**
16. **Mae rhai materion sy'n arwyddocaol i'r gwaith o oruchwylio'r broses o gyflwyno adroddiadau ariannol y mae angen i ni eich hysbysu amdanynt.**

Cofrestr asedau sefydlog - o gofio gwerth yr asedau a ddelir gan y Cyngor ac amrywiaeth yr asedau hynny, mae'n bwysig bod y Cyngor yn cadw cofrestr gynhwysfawr a chywir o asedau sefydlog. Mae'r Cyngor wedi cadw taenlenni cymhleth ers sawl blwyddyn i ategu ei gofrestr asedau sefydlog. Er bod taenlenni'r gofrestr asedau sefydlog yn cael eu cadw'n dda a'u bod yn ddefnyddiol wrth baratoi'r cyfrifon a geir yn y datganiad, credwn y dylai'r Cyngor ystyried uwchraddio i gofrestr asedau sefydlog integredig. Bydd hyn yn creu proses symlach o gau cyfrifon, yn hwyluso'r ymarferion prisio blynyddol ac yn gwella'r cyswllt rhwng y swyddogaeth gyfrifyddu (yr Adran Gyllid) a'r swyddogaeth stiwardio a gyflawnir gan y Gwasanaethau Amrywiol. Dylai'r angen i gau cyfrifon awdurdodau lleol yn gynt dros y blynyddoedd nesaf fod yn ysgogydd allweddol yn ystyriaethau'r Cyngor.

Amseroldeb y broses brisio - mae'r datganiadau ariannol blynyddol yn dibynnu i raddau helaeth ar gael gwybodaeth amserol a chywir gan Adran Gwasanaethau

Eiddo'r Cyngor. Y llynedd, adroddwyd gennym i'r Adran Gyllid gael y wybodaeth brisio yn hwyr gan olygu bod mwy o risg o wallau wrth drosglwyddo'r wybodaeth brisio i'r gofrestr asedau sefydlog, y cyfrifyfr ariannol a'r datganiadau ariannol. Rydym yn falch o nodi i'r broses hon wella'n sylweddol yn 2014-15. Mae angen i'r Cyngor sicrhau bod y broses hon yn parhau ac, o gofio y bydd angen cau cyfrifon awdurdodau lleol yn gynt dros y blynyddoedd nesaf, bydd angen cael y wybodaeth brisio hyd yn oed yn gynt.

Asesiadau gwerth teg blynyddol mewn perthynas ag anheddau'r cyngor -

ailbrisiodd y Cyngor gyfran o'i bortffolio asedau sefydlog ar 1 Ebrill 2014 yn unol â'i bolisi cyfrifyddu i ailbrisio asedau ar sail dreigl bob pum mlynedd. Wrth adolygu'r cyfrifon drafft, gwelsom fod prisiad y Cyngor o'i anheddau wedi gostwng £13 miliwn (gwelsom ailbrisio sylweddol am i lawr yn ystod y flwyddyn flaenorol hefyd). Fel rhan o'n gwaith, gwnaethom ofyn am dystiolaeth gan y prisiwr i geisio sicrwydd ynghylch pa un a allai'r ailbrisiadau am i lawr yn anheddau'r cyngor dros y ddwy flynedd ddiwethaf gael effaith sylweddol ar yr anheddau cyngor hynny nad ydynt wedi'u prasio'n ffurfiol eto fel rhan o'r cylch prasio pum mlynedd. Cawsom y wybodaeth hon ar gais gan y prisiwr i gefnogi ein proses archwilio.

Yn y dyfodol, argymhellwn y dylai'r asesiad hwn gael ei gynnwys yn ffurfiol yn yr ymarferion prasio blynyddol a gynhelir gan y prisiwr ac y dylid dod i gasgliad yn ei gylch cyn paratoi'r datganiadau ariannol. Mae angen cyflwyno'r asesiadau blynyddol i'r Adran Gyllid a'r gwasanaeth archwilio allanol fel rhan o'r papurau gwaith sy'n ategu'r broses brisio.

Adolygu cronfeydd wrth gefn - cadarnhaodd ein harchwiliad o'r datganiadau ariannol fod y Cyngor yn adolygu lefel ei gronfeydd wrth gefn a'i ddarpariaethau yn achos cronfeydd wrth gefn sydd wedi'u neilltuo a chronfeydd cyffredinol wrth gefn. Ymgorfforwyd y gwaith hwn yn y prosesau pennu cyllidebau ac fel rhan o weithdai'r aelodau. Fodd bynnag, argymhellwn hefyd y dylai'r broses hon bellach gael ei chwblhau'n ffurfiol ar y cam cyfrifon diwedd blwyddyn. Hefyd, argymhellwn y dylid datblygu polisi ffurfiol er mwyn helpu i gynnal ac adolygu sefyllfa'r cronfeydd cyffredinol wrth gefn.

17. **Ni nodwyd unrhyw wendidau perthnasol yn eich rheolaethau mewnol.** Ni nodwyd unrhyw wendidau perthnasol yn rheolaethau mewnol y Cyngor yn ystod ein harchwiliad.
18. **Nid oes unrhyw faterion eraill y mae'n ofynnol iddynt, yn ôl safonau archwilio, gael eu cyfleu i'r sawl sy'n gyfrifol am lywodraethu.**

Annibyniaeth a gwrthrychedd

19. Fel rhan o'r broses derfynol, mae'n ofynnol i ni roi sylwadau i chi ynghylch ein hannibyniaeth.
20. Rydym wedi cydymffurfio â safonau moesegol ac yn ein barn broffesiynol, rydym yn annibynnol ac ni chaiff ein gwrthrychedd ei beryglu. Nid oes unrhyw gydbertnasau rhwng Swyddfa Archwilio Cymru a Chyngor Sir Ddinbych sy'n effeithio ar ein gwrthrychedd na'n hannibyniaeth yn ein barn ni.

Adroddiad cryno

Llythyr Sylwadau Terfynol

[Pennawd llythyr y corff a archwilir]

Archwilydd Cyffredinol Cymru

Swyddfa Archwilio Cymru

24 Heol y Gadeirlan

Caerdydd

CF11 9LJ

28 Medi 2015

Sylwadau ar ddatganiadau ariannol 2014-15

Darperir y llythyr hwn mewn perthynas â'ch archwiliad o ddatganiadau ariannol Cyngor Sir Ddinbych ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2015 er mwyn mynegi barn ar ba mor wir a theg ydynt ac i ba raddau y maent wedi'u paratoi'n briodol.

Rydym yn cadarnhau hyd eithaf ein gwybodaeth a'n cred, ar ôl cynnal ymchwiliadau a oedd yn ddigonol yn ein barn ni, y gallwn wneud y sylwadau canlynol i chi.

Sylwadau rheolwyr

Cyfrifoldebau

Rydym wedi cyflawni ein cyfrifoldebau o ran y canlynol:

- Paratoi'r datganiadau ariannol yn unol â gofynion deddfwriaethol a'r Cod Ymarfer ar Gyfrifyddu Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig 2014-15; yn arbennig, mae'r datganiadau ariannol yn rhoi darlun cywir a theg yn unol â hynny.
- Cynllunio, gweithredu, cynnal ac adolygu trefniadau rheolaeth fewnol er mwyn atal a chanfod twyll a gwallau.

Gwybodaeth a roddwyd

Rydym wedi rhoi'r canlynol i chi:

- Mynediad llawn i'r canlynol:
 - yr holl wybodaeth rydym yn ymwybodol ohoni sy'n berthnasol i'r broses o baratoi'r datganiadau ariannol megis llyfrau cyfrifon a dogfennaeth ategol, cofnodion cyfarfodydd a materion eraill;
 - gwybodaeth ychwanegol y gwnaethoch ofyn amdani gennym at ddiben yr archwiliad;

-
- mynediad anghyfyngedig i staff yr oedd yn angenrheidiol, yn eich barn chi, i gael tystiolaeth archwilio ganddynt.
 - Canlyniadau ein hasesiad o'r risg y gall y datganiadau ariannol fod wedi eu camddatgan mewn modd perthnasol o ganlyniad i dwyll.
 - Ein gwybodaeth am dwyll neu dwyll a amheuir rydym yn ymwybodol ohoni ac sy'n effeithio ar Gyngor Sir Ddinbych ac sy'n ymwneud â:
 - rheolwyr;
 - cyflogeion sydd â rolau pwysig yng nghyd-destun rheolaeth fewnol; neu
 - eraill lle gallai'r twyll effeithio'n berthnasol ar y datganiadau ariannol.
 - Ein gwybodaeth am unrhyw honiadau o dwyll, neu dwyll a amheuir, sy'n effeithio ar y datganiadau ariannol a roddwyd i ni gan gyflogeion, cyn-gyflogeion, rheoleiddwyr neu eraill.
 - Ein gwybodaeth am bob achos hysbys neu achos a amheuir o ddiffyg cydymffurfio â deddfau a rheoliadau y dylid ystyried eu heffeithiau wrth baratoi'r datganiadau ariannol.
 - Manylion yr holl bartïon cysylltiedig a'r holl gydberthnasau a thrafodion partïon cysylltiedig rydym yn ymwybodol ohonynt.

Sylwadau ar y datganiad ariannol

Cofnodwyd pob trafodyn, ased a rhwymedigaeth yn y cofnodion cyfrifyddu ac fe'u hadlewyrchir yn y datganiadau ariannol.

Mae'r rhagdybiaethau arwyddocaol a ddefnyddiwyd i wneud amcangyfrifon cyfrifyddu, gan gynnwys y rheini a fesurwyd ar werth teg, yn rhesymol.

Cyfrifwyd yn briodol am gydberthnasau a thrafodion partïon cysylltiedig ac fe'u datgelwyd yn briodol.

Addaswyd ar gyfer pob digwyddiad neu datgelwyd pob digwyddiad a ddigwyddodd ar ôl y dyddiad adrodd y mae angen ei addasu neu ei ddatgelu.

Datgelwyd pob achos gwirioneddol neu bosibl hysbys o ymgyfreitha a hawliadau y dylid ystyried eu heffeithiau wrth baratoi'r datganiadau ariannol i'r archwilydd, a chyfrifwyd amdanynt a'u datgelu yn unol â'r fframwaith cyflwyno adroddiadau ariannol perthnasol.

Nid oes unrhyw gamddatganiadau perthnasol, gan gynnwys hepgoriadau, yn y datganiadau ariannol. Ni nodwyd unrhyw gamddatganiadau yn y datganiadau ariannol, nad ydynt wedi cael eu cywiro.

Sylwadau penodol

Rydym yn cadarnhau ein bod wedi nodi pob rheolwr allweddol i chi, fel y diffinnir gan IAS 24, ac wedi cynnwys eu cydnabyddiaeth yn y datgeliadau o gydnabyddiaeth rheolwyr allweddol.

Rydym yn cadarnhau ein bod yn fodlon bod y ffigurau a roddwyd mewn perthynas ag Asedau Sefydlog ac Eiddo Buddsoddi yn y Datganiadau o Gyfrifon yn cynrychioli ein hamcangyfrif gorau o werth yr asedau hynny a bod y dulliau prisio a ddefnyddiwyd yn briodol.

Nid oes gan y Cyngor unrhyw gynlluniau na bwriadau a allai newid gwerth cario a lle y bo'n gymwys fesuriadau neu ddsbarthiadau gwerth teg asedau a rhwymedigaethau a adlewyrchir yn y datganiadau ariannol mewn ffordd berthnasol.

Gallwn gadarnhau nad yw'r awdurdod harbwr wedi'i sefydlu yn gorff statudol eto am nad yw wedi cael Gorchymyn Sefydlu Harbwr. Felly, nid oes rhaid paratoi cyfrifon statudol ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2015.

Sylwadau gan y rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu

Cydnabyddwn fod y sylwadau a wnaed gan y rheolwyr, uchod, wedi eu trafod â ni.

Cydnabyddwn ein cyfrifoldeb am baratoi datganiadau ariannol cywir a theg yn unol â'r fframwaith cyflwyno adroddiadau ariannol perthnasol. Cymeradwywyd y datganiadau ariannol gan y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol ar 28 Medi 2015.

Rydym yn cadarnhau ein bod wedi cymryd yr holl gamau y dylem fod wedi'u cymryd i sicrhau ein bod yn ymwybodol o unrhyw wybodaeth archwilio berthnasol ac i sicrhau bod yr wybodaeth honno wedi'i throsglwyddo i chi. Rydym yn cadarnhau, hyd y gwyddom, nad oes unrhyw wybodaeth archwilio berthnasol nad ydych yn ymwybodol ohoni.

Llofnodwyd gan:

Richard Weigh
Swyddog Adran 151

Llofnodwyd gan:

Y Cynghorydd Jason McLellan
Cadeirydd y Pwyllgor Llywodraethu
Corfforaethol

Dyddiad: 28 Medi 2015

Dyddiad: 28 Medi 2015

Atodiad 2

Adroddiad archwilio arfaethedig Archwilydd Cyffredinol Cymru i Aelodau Cyngor Sir Ddinbych

Rwyf wedi archwilio datganiadau cyfrifyddu Cyngor Sir Ddinbych a'r nodiadau cysylltiedig ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2015 o dan Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004.

Mae datganiadau cyfrifyddu Cyngor Sir Ddinbych yn cynnwys y Datganiad Symudiadau mewn Cronfeydd wrth Gefn, y Datganiad Cynhwysfawr o Incwm a Gwariant, y Fantolen, y Datganiad Llif Arian Parod, y Datganiad Symudiadau ar y Cyfrif Refeniw Tai a Datganiad Incwm a Gwariant y Cyfrif Refeniw Tai.

Y fframwaith adrodd ariannol a gymhwyswyd wrth eu paratoi yw'r gyfraith berthnasol a'r Cod Ymarfer ar Gyfrifyddu Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig 2014-15 sy'n seiliedig ar y Safonau Adrodd Ariannol Rhyngwladol (IFRS).

Priod gyfrifoldebau'r swyddog ariannol cyfrifol ac Archwilydd Cyffredinol Cymru

Fel yr esbonir yn fanylach yn y Datganiad o Gyfrifoldebau ar gyfer y Datganiad Cyfrifon a nodir ar dudalennau 9 a 10, y swyddog ariannol cyfrifol sy'n gyfrifol am baratoi'r datganiad cyfrifon, sy'n rhoi darlun cywir a theg.

Fy nghyfrifoldeb i yw archwilio'r datganiadau cyfrifyddu a'r nodiadau cysylltiedig yn unol â'r gyfraith berthnasol a'r Safonau Archwilio Rhyngwladol (y DU ac Iwerddon). Mae'r safonau hynny yn ei gwneud yn ofynnol i mi gydymffurfio â Safonau Moesegol y Bwrdd Arferion Archwilio ar gyfer Archwilwyr.

Cwmpas yr archwiliad o'r datganiadau cyfrifyddu

Mae a wnelo archwiliad â chael tystiolaeth am y symiau a'r datgeliadau yn y datganiadau cyfrifyddu a'r nodiadau cysylltiedig i roi sicrwydd rhesymol nad oes unrhyw gamddatganiadau perthnasol yn y datganiadau cyfrifyddu na'r nodiadau cysylltiedig, boed hynny drwy dwyll neu wall. Mae hyn yn cynnwys asesu'r canlynol: pa un a yw'r polisïau cyfrifyddu yn briodol i amgylchiadau Cyngor Sir Ddinbych a pha un a ydynt wedi'u defnyddio'n gyson a'u datgelu'n ddigonol; rhesymoldeb amcangyfrifon cyfrifyddu arwyddocaol a wnaed gan y swyddog ariannol cyfrifol a'r ffordd y cyflwynwyd y datganiadau cyfrifyddu a'r nodiadau cysylltiedig yn gyffredinol.

Yn ogystal, darllenaf yr holl wybodaeth ariannol ac anariannol yn y Rhagair Esboniadol er mwyn nodi anghysondebau perthnasol â'r datganiadau cyfrifyddu a'r nodiadau cysylltiedig archwiliedig a nodi unrhyw wybodaeth sy'n ymddangos fel pe bai'n berthnasol anghywir ar sail y wybodaeth a ddaw i law wrth i mi gyflawni'r archwiliad neu sy'n berthnasol anghyson â'r wybodaeth honno. Os dof yn ymwybodol o unrhyw gamddatganiadau neu anghysondebau perthnasol amlwg, ystyriaf y goblygiadau i'm hadroddiad.

Barn ar ddatganiadau cyfrifyddu Cyngor Sir Ddinbych

Yn fy marn i, mae'r datganiadau cyfrifyddu a'r nodiadau cysylltiedig:

- yn rhoi darlun cywir a theg o sefyllfa ariannol Cyngor Sir Ddinbych ar 31 Mawrth 2015 a'i incwm a'i wariant ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben bryd hynny;
- wedi'u paratoi'n briodol yn unol â'r Cod Ymarfer ar Gyfrifyddu Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig 2014-15.

Barn ar faterion eraill

Yn fy marn i, mae'r wybodaeth a geir yn y Rhagair Esboniadol yn gyson â'r datganiadau cyfrifyddu a'r nodiadau cysylltiedig.

Materion y cyflwynaf adroddiad arnynt drwy eithriad

Nid oes gennyf unrhyw beth i'w nodi o ran y materion canlynol, y cyflwynaf adroddiad i chi arnynt os bydd yr amgylchiadau canlynol yn berthnasol, yn fy marn i:

- ni chadwyd cofnodion cyfrifyddu priodol;
- nid yw'r datganiadau ariannol yn gyson â'r cofnodion a'r ffurflenni cyfrifyddu;
- nid wyf wedi derbyn yr holl wybodaeth a'r esboniadau sydd eu hangen arnaf ar gyfer fy archwiliad; neu
- mae'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol yn cynnwys camddatganiadau ffeithiol perthnasol neu mae'n anghyson â gwybodaeth arall yr wyf yn ymwybodol ohoni o'm harchwiliad.

Tystysgrif cwblhau archwiliad

Ardystiaf fy mod wedi cwblhau'r archwiliad o gyfrifon Cyngor Sir Ddinbych yn unol â gofynion Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004 a Chod Ymarfer Archwilio Archwilydd Cyffredinol Cymru.

Dros ac ar ran Huw Vaughan Thomas Archwilydd Cyffredinol Cymru

**Swyddfa Archwilio Cymru
24 Heol y Gadeirlan
CF11 9LJ**

30 Medi 2015

Atodiad 3

Crynodeb o'r cywiriadau a wnaed i'r datganiadau ariannol drafft y dylid tynnu sylw'r Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol atynt

Yn ystod ein harchwiliad, gwnaethom nodi'r camddatganiadau canlynol a gywirwyd gan y rheolwyr, ond yr ystyriwn y dylid tynnu eich sylw atynt gan eu bod yn berthnasol i'ch cyfrifoldebau mewn perthynas â'r broses o gyflwyno adroddiadau ariannol.

	Gwerth y cywiriad	Natur y cywiriad	Rheswm dros y cywiriad
1	£4,560,000	Adfer yr asedau mentrau cyllid preifat (PFI) a ailbrisiwyd i £ddim fel rhan o'r ymarfer prisio a gynhaliwyd yn ystod y flwyddyn. Mae'r addasiad dibrisio cyfatebol yn cyfateb i £68,400.	Er mwyn sicrhau bod yr asedau PFI a gynhwysir o dan eiddo, offer a chyfarpar, a ddatgelir yn Nodyn 13 (Eiddo, Offer a Chyfarpar), wedi'u datgan yn gywir.
2	£972,972	Roedd nifer o asedau wedi'u cynnwys yn anghywir fel Asedau Cymunedol yn y Nodyn Eiddo, Offer a Chyfarpar. Ar ôl i'r asedau hyn gael eu hailddosbarthu, cafodd swm dibrisiant gwerth £631,492 ei godi yn erbyn yr asedau hyn.	Er mwyn sicrhau y caiff y Nodyn Eiddo, Offer a Chyfarpar a'r datgeliadau cysylltiedig eu cofnodi yn unol â Chod CIPFA.
3	£825,000	Cwblhawyd estyniad i adeilad ysgol yn ystod y flwyddyn a dylid fod wedi'i gynnwys ar y gofrestr asedau sefydlog ac yn y datganiadau ariannol.	Er mwyn sicrhau bod prisiadau tir ac adeiladau eraill yn cael eu cynnwys yn gywir yn y datgeliad Eiddo, Offer a Chyfarpar yn Nodyn 13.
4	£766,013	Yn ystod ein hadolygiad, gwelsom nifer o falansau a oedd wedi'u cyfrifo'n anghywir fel darpariaethau yn Nodyn 20. Dylid eu hailddosbarthu fel cronfeydd wrth gefn.	Er mwyn sicrhau bod darpariaethau a chronfeydd wrth gefn yn cael eu datgan yn gywir yn y datganiadau ariannol a'r nodiadau cysylltiedig.
5	£204,000	Roedd nifer o asedau wedi'u cynnwys yn anghywir yn y Nodyn Eiddo Buddsoddi.	Er mwyn sicrhau y caiff y Nodyn Eiddo Buddsoddi a'r Nodyn Eiddo, Offer a Chyfarpar a'r datgeliadau cysylltiedig eu cofnodi yn unol â Chod CIPFA.
6	£443,799	Roedd dyledwr wedi'i ddosbarthu'n anghywir yn y nodyn Dyledwyr.	Er mwyn sicrhau bod y Nodyn Dyledwyr yn gywir.
7	£78,633	Yn ystod ein hadolygiad, gwelsom y cyfrifwyd yn anghywir am ddarpariaeth yn y Cyfrif Refeniw Tai.	Er mwyn sicrhau bod Datganiad Incwm a Gwariant y Cyfrif Refeniw Tai a gyflwynwyd yn ystod y flwyddyn a'r datganiad ar Symudiadau'r Cyfrif Refeniw Tai yn gywir.

	Gwerth y cywiriad	Natur y cywiriad	Rheswm dros y cywiriad
8	£1,025,814	Roedd y dyledwr PFI wedi'i ddsbarthu'n anghywir yn Nodyn Dyledwyr 16.	Er mwyn sicrhau bod y Nodyn Dyledwyr yn gywir.
9	£3,181,000	Nodwyd addasiad rhwng cyfanswm gwerth llyfr net yr asedau a oedd wedi'u dosbarthu fel Tir ac Adeiladau Eraill ar y gofrestr asedau a'r gwerthoedd cyfatebol yn y datganiad cyfrifon drafft. Roedd yr addasiad yn ymwneud â'r cyfalafu hanesyddol a'r lleihad cyfatebol mewn gwariant cyfalaf anwellhaol ac nid yw'n effeithio ar y datganiadau ariannol na gwerth llyfr net asedau.	Er mwyn sicrhau bod y gwerthoedd sydd wedi'u cynnwys o dan Eiddo, Offer a Chyfarpar (Nodyn 13) wedi'u cefnogi gan y Gofrestr Asedau Sefydlog.
11	£1,410,230	Cafodd lleihad yn ystod y flwyddyn ei glustnodi'n anghywir i'r gronfa ailbriso wrth gefn. Mae hwn bellach wedi'i glustnodi'n gywir i 'gwarged / diffyg ar ddarparu gwasanaethau'.	Er mwyn sicrhau bod Datganiad Incwm a Gwariant y Cyfrif Refeniw Tai a gyflwynwyd yn ystod y flwyddyn a'r datganiad ar Symudiadau'r Cyfrif Refeniw Tai yn gywir.

O safbwynt addasiadau 1 i 10 uchod, mae'r holl nodiadau cysylltiedig, gan gynnwys yr effaith ar y Datganiad Symudiadau mewn Cronfeydd wrth Gefn, y Fantolen, y Cyfrif Incwm a Gwariant Cyfun a'r datganiad Llif Arian Parod, wedi'u haddasu'n briodol yn y datganiadau ariannol.

- 12 Gwnaed nifer o ddiwygiadau a datgeliadau ychwanegol i'r datganiadau ariannol drafft. Mae'r prif ddiwygiadau a datgeliadau wedi'u cynnwys isod:
- Cydnabyddiaeth Swyddogion Nodyn 31 - Gwnaed nifer o addasiadau i fandiau cydnabyddiaeth a'r datgeliad o lwfansau treuliau a'r datgeliad o lwfans swyddog canlyniadau'r Prif Weithredwr.
 - Digwyddiadau ar ôl dyddiad y fantolen Nodyn 6 - Cafodd datgeliad ychwanegol ei gynnwys yn y cyfrifon mewn perthynas â therfyn Cytundeb y Prosiect PFI ar gyfer Neuadd y Sir, Rhuthun ac adeiladau cysylltiedig ym mis Medi 2015.
 - Cafodd datgeliad ychwanegol ei gynnwys o fewn Incwm Grant (Nodyn 33) ac Ailgysoni â Dadansoddiad Gwrthrychol (Nodyn 27) er mwyn rhoi mwy o eglurder ynglŷn â'r datgeliad o ran cymorthdaliadau a gafwyd oddi wrth yr Adran Gwaith a Phensiynau.
 - Gwnaed nifer o addasiadau ychwanegol i'r nodyn datgeliadau partion cysylltiedig (Nodyn 34).
- 13 Yn ogystal â'r uchod, gwnaed nifer o addasiadau eraill i'r datganiadau ariannol drafft er mwyn sicrhau bod y datganiadau yn cyfrifo ac yn croesgyfrifo a chafodd cysylltiadau a chyfeirnodau priodol eu cynnwys yn y datganiadau ariannol.

Wales Audit Office
24 Cathedral Road
Cardiff CF11 9LJ

Tel: 029 2032 0500

Fax: 029 2032 0600

Textphone: 029 2032 0660

E-mail: info@audit.wales

Website: www.audit.wales

Swyddfa Archwilio Cymru

24 Heol y Gadeirlan

Caerdydd CF11 9LJ

Ffôn: 029 2032 0500

Ffacs: 029 2032 0600

Ffôn Testun: 029 2032 0660

E-bost: post@archwilio.cymru

Gwefan: www.archwilio.cymru